

T.C.
ANTALYA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/115
KARAR NO : 2020/294

DAVACI : EĞİTİM VE BİLİM EMEKÇİLERİ SENDİKASI
VEKİLİ : AV. NUSRET GÜRGÖZ
Meltem Mahallesi Onur Sitesi A/8 Blok Kat:4 No:8
Muratpaşa/ANTALYA

DAVALI : ANTALYA VALİLİĞİ
VEKİLİ : AV. ÇİĞDEM TEKİN
Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü Soğuksu Mahallesi Hamidiye
Caddesi No:59 Muratpaşa/ANTALYA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı sendika tarafından; Antalya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile Ensar Vakfı Antalya Şube Başkanlığı arasında imzalanan 01.10.2018 tarihli "Değerler Eğitimi Faaliyetleri" protokolünün; Anayasaya ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa aykırı olduğu ileri sürülerek iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule yönelik olarak, davacının işbu davayı açmakta hukuki yararının bulunmadığı; esasa yönelik olarak ise, Vakfın protokol kapsamındaki faaliyetlerinin Antalya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bilgisi ve denetiminde olacağı, protokolde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi yönünde karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Antalya 4. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek gereği görüldü:
Davalı idarenin usule ilişkin itirazı yerinde görülmeyle işin esasına geçildi.

Dava, davacı sendika tarafından; Antalya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile Ensar Vakfı Antalya Şube Başkanlığı arasında imzalanan 01.10.2018 tarihli "Değerler Eğitimi Faaliyetleri" protokolünün iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olduğu; "Eğitim ve öğretim hakkı ve ödevi" başlığını taşıyan 42. maddesinde; öğrenim hakkının kapsamının kanunla tespit edileceği ve düzenleneceği; eğitim ve öğretimin, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılacağı; bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerlerinin açılmayacağı; ilköğretimin kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunlu olduğu ve Devlet okullarında parasız olduğu; özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esasların, Devlet okulları ile eşitlenmek istenen seviyeye uygun

T.C.
ANTALYA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/115

KARAR NO : 2020/294

Kararname'nin 2. maddesinde; okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedeni, zihni, ahlaki, manevi, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek, eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejileri belirlemek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve denetlemek, ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek; eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik, ekonomik ve toplumsal gelişimin gerekleriyle uyumlu biçimde güncel teknik ve modeller ışığında tasarlamak ve geliştirmek, eğitime erişimi kolaylaştıran, her vatandaşın eğitim fırsat ve imkânlarından eşit derecede yararlanabilmesini teminat altına alan politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve koordine etmek Milli Eğitim Bakanlığı'nın görevleri arasında sayılmış; "Ortak Görevler" başlığını taşıyan 27. maddesinde, Milli Eğitim Bakanlığı'nın hizmet birimleri olan Genel Müdürlüklerin, sorumluluk alanlarıyla ilgili konularda, eğitim ve öğretim sürecine diğer kurum, kuruluş ve bireylerin katılımını sağlama görevinin bulunduğu kurallarına yer verilmiştir.

Öğretide türevsel bir yetki olarak kabul edilen idarelerin kanun hükümlerini uygulama ve bu kapsamda idari düzenleme yapma yetkisinin, kanunlarla getirilen hükümleri aşacak, bu kuralları değiştirecek şekilde kullanılamayacağı İdare Hukukunun en temel prensiplerindendir. Bu husus hukuk devleti ilkesinin görünümünden olan kanuna saygılı idare (kanuni idare) olgusunun gerçekleşmesinin de bir gereğidir.

Yukarıda alıntısı yapılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; ülkemizde milli eğitimin bir bütün olarak, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen amaçlar doğrultusunda salt akademik anlamda eğitim verilmesini aşan bir biçimde kişinin, birey olarak gelişimini de dikkate alan ve bu anlamda kişiye temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlık kazandırmayı da amaç edinen bir yapıyı haiz olduğu açıktır.

Bu bakımdan; bir kamu hizmeti olan eğitim öğretim hizmetinin yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden, eğitim ve öğretim programlarının hazırlanması, uygulanması ve güncellenmesinden. asıl olarak Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur. Belirli bir program çerçevesinde, örgün eğitim kapsamında bilimsel, sosyal ve kültürel etkinliklerin, idarenin hizmet alanında yine idare tarafından yürütülmesi, Anayasa ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun gereğidir. Diğer bir anlatımla; Milli Eğitim Bakanlığının örgün eğitimdeki öğrencilerin eğitim ve öğretimine yönelik politikaları belirleyerek, gereği gibi uygulaması kanuni idare ilkesinin sonucudur.

Davaya konu "Değerler Eğitimi Faaliyetleri Protokolü" gerek metninden gerekse davalı idarenin savunmasından anlaşıldığı üzere özetle; Antalya ilindeki her derece ve türdeki resmi okullarda/kurumlarda bulunan çocukların ve gençlerin milli, manevi, ahlaki ve kültürel değerleri benimsemesi, milli bilincin oluşması için faaliyetlerde bulunmayı; öğrencileri, kendilerine, ailelerine, topluma ve çevreye olumlu katkılar yapan, kendisi, ailesi ve çevresi ile barışık, başkalarıyla iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışan, hoşgörülü ve paylaşmayı bilen, dürüst,

T.C.
ANTALYA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/115

KARAR NO : 2020/294

erdemli, iyi ve mutlu vatandaşlar olarak yetiştirmeyi; öğrencilerin kişisel gelişimlerini sağlamayı, zamanlarını etkin, yerinde ve verimli kullanmalarını sağlamayı, öğrencilere temel insani değer ve erdemleri kazandırmayı, okuma alışkanlığı kazandırmayı ve dini değerlere karşı duyarlılık oluşturmayı; bu bağlamda, her türlü eğitim programı konferans, seminer, panel, söyleşi vb. etkinlikler düzenlemeyi ve uygulamayı amaç edinen bir protokoldür. Bu protokolün, hangi mevzuat düzenlemelerini dayanak aldığı çerçeve olarak ortaya konulmuş olup, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile birlikte 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Değerler Eğitimi Konulu" 2010/53 nolu genelgesi ile Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü Değerler Eğitimi Projesi'nin dayanak alınarak hazırlandığı belirtilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, 1739 sayılı Kanunda belirtilen amaçlar doğrultusunda salt akademik anlamda eğitim verilmesini aşan bir biçimde kişinin birey olarak gelişiminin sağlanmasına yönelik eğitim öğretim hizmetinin yürütülmesine ilişkin yetkinin, hukuk devleti ilkesi uyarınca anayasaya, üst hukuk normlarına uygun olarak kullanılması gerekmektedir.

Anayasamız ve kanunlarımız gereği, ulusumuzu çağdaş uygarlık düzeyine ulaştıracak teknik, ekonomik, kültürel ve sosyal gelişme alanlarında iyi bireyler yetiştirilmesi ve bunun için ülke çapında etkin önlemler alınması Devletin devredemeyeceği görevleri arasındadır. Bununla birlikte, 1739 sayılı Kanun ve 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca örgün eğitimdeki öğrencilerin eğitim ve öğretimine yönelik politikalar belirlemek ve uygulamak noktasında asıl yetkili ve görevli olan Milli Eğitim Bakanlığı'nın, eğitim öğretim sürecine diğer kurum, kuruluş ve bireylerin katılımını sağlaması mümkündür. Davaya konu protokolde ise muğlak ve sınırları belirsiz bir ifade tarzı ile örgün eğitim kapsamındaki pek çok etkinliğin, Ensar Vakfı yetkilileri eliyle yürütülmesi öngörülmüştür.

Protokol çerçevesinde; Antalya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Ensar Vakfı'nın yükümlülükleri bir bütün olarak incelendiğinde, idarenin yükümlülüğünün daha çok Vakfın faaliyetlerine imkan tanınması ve katılımın sağlanmasına yönelik olduğu, Vakfın ise faaliyet ve etkinliklerin yürütülmesinden sorumlu olduğu görülmüştür.

Bu bağlamda; davaya konu protokolün hedeflerine ilişkin olarak örgün eğitim kapsamındaki öğrencilerin kişisel gelişimlerine katkıda bulunmaya, değerlerin gelecek nesillere aktarılmasındaki önemli görevi yerine getirerek artan ve değişen risk ve tehditlerden bireysel ve toplumsal korunmayı sağlamaya, öğrencileri alanında uzman eğitimci, akademisyen ve yazarlarla buluşturmaya, milli, manevi değerleri benimsemiş, özgüveni yüksek, ailesine, topluma ve ülkesine faydalı, dürüst, hoşgörülü, eleştirebilen, sorgulayabilen, demokrasinin ilkelerine ve insan haklarına saygılı bireyler yetiştirmeye yönelik her türlü eğitim programı konferans, seminer, panel, söyleşi, vb. etkinliklerin, Devletin faaliyet alanı içerisinde, bizzat vakıf yetkilileri eliyle yürütülmesi, eğitim ve öğretim sürecine diğer kurum, kuruluş ve bireylerin katılımını aşar niteliktedir. Bu durum, bir kamu hizmeti olan eğitim öğretim hizmetinin, Devletin hizmet alanı içerisinde ancak memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceğini kurala bağlayan Anayasanın amir hükmüne aykırılık teşkil edecektir.

T.C.
ANTALYA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/115
KARAR NO : 2020/294

Bu nedenle, protokol hükümlerinin örgün eğitim bağlamında dayanak hukuksal düzenlemelerin amaç ve kapsamını aştığı, eğitim öğretim hizmetinin yürütülmesine ilişkin yetkinin üst hukuk normlarına uygun olarak kullanılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla; örgün eğitimdeki öğrencilere yönelik her türlü eğitim programı konferans, seminer, panel, söyleşi, vb. etkinliklerin Devletin hizmet alanı içerisinde, davaya konu protokolle belirtildiği şekilde, doğrudan diğer kurum, kuruluş ve bireyler tarafından yürütülebileceğinin kabul edilmesi, örgün eğitim kurumlarını, kanuni idare ilkesine ve genel idare esaslarına aykırı olarak diğer kurum, kuruluş ve bireylerin faaliyet alanına dönüştüreceği açıktır.

Bu çerçevede, davaya konu "Değerler Eğitimi Faaliyetleri Protokolü"nün, bir kamu hizmeti olan eğitim öğretim hizmetinin, Devletin hizmet alanı içerisinde ancak genel idare esaslarına göre memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülmesine ilişkin Anayasanın amir hükmüne ve Türk Milli Eğitiminin temel ilke ve kurallarına aykırı olduğu, dayanak hukuksal düzenlemelerin amaç ve kapsamını aştığı anlaşıldığından, davaya konu protokolün hukuka aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, benzer bir uyuşmazlıkta Danıştay 8. Dairesi'nce verilen 03.04.2018 tarih ve E:2017/6285 sayılı yürütmenin durdurulmasına ilişkin karar ve bu karara yapılan itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 13.12.2018 tarih ve YD İtiraz No:2018/650 sayılı kararı da bu doğrultudadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 552,15 TL yargılama gideri ile karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.700,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, varsa artan posta gideri avansının kararın kesinleşmesi üzerine re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Konya Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 04/06/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
DR.SEYFETTİN KARA
97745

Üye
RABİA KAÇAR
101801

Üye
SEVİLAY BAYRAK
SOYSAL
174812

YARGILAMA GİDERİ

Başvurma Harcı :	44,40 TL
Karar Harcı :	44,40 TL
Y.D. Harcı :	194,40 TL
Vekalet Harcı :	6,40 TL
Posta Gideri :	262,55 TL
TOPLAM :	552,15 TL

